

Magtanvendelse overfor anbragte børn og unge

Workshop 7

Ankestyrelsen

Ankestyrelsens tre hovedopgaver

- At træffe afgørelse i klagesager, som øverste administrative klageinstans, på sagsområder, der spænder bredt over den sociale- og beskæftigelsesmæssige lovgivning
- At sikre borgerens retssikkerhed ved at koordinere praksis på landsplan, hvorved en sag under samme betingelser får samme resultat - uanset hvor i landet borgeren bor
- At tilvejebringe viden om velfærdsudviklingen til interessenter og offentligheden

Børnesager

- Sagerne handler først og fremmest om kommunale afgørelser om at anbringe et barn eller et ungt menneske uden for hjemmet uden samtykke.
- Sagerne kan også handle om overvåget samvær mellem forældre og det anbragte barn.
- På børneområdet har Ankestyrelsen en særlig mulighed for at træffe afgørelser *uden* vi først har modtaget en egentlig klage.
- Dette kan ske ved underretninger fra f.eks. daginstitutioner og skoler, eller hvis vi på anden vis finder anledning til af egen drift at undersøge forholdene for et bestemt barn eller ung.

Udviklingen i underretningssager i Ankestyrelsen (presse, egen drift, underretning)

	2006	2007	2008	2009	2009
Antal sager	49	78	128	308	441
Antal børn og unge	72	79	134	377	654

Principafgørelser

- En række af vores afgørelser ophæver vi til Principafgørelser der er bindende retskilder for kommuner og andre myndigheder.
- Principafgørelserne (tidligere kaldt Sociale Meddelelser) offentliggøres i Ankestyrelsen database over Principafgørelser på vores hjemmeside www.ast.dk

Praksisundersøgelser

- Praksisundersøgelser er stikprøveundersøgelser af afgørelser og konkret sagsbehandling i kommuner og nævn

Undersøgelserne belyser praksis på et givent lovområde inden for velfærdsområdet

De afgørelser og sager, som indgår i en praksisundersøgelse bliver vurderet ud fra:

- Afgørelsernes korrekthed i forhold til lovgivningen (materiel vurdering)
- om de forvaltningsmæssige og retssikkerhedsmæssige regler er overholdt (formalitetsvurdering)

Emner for undersøgelserne vedtages af Det Rådgivende Praksisudvalg

Formålet med Praksisundersøgelser

- Praksisundersøgelser skal bidrage til ens og høj kvalitet i myndighedernes sagsbehandling og afgørelser
- Undersøgelserne skal sikre myndighedernes ligebehandling af borgerne uanset, hvor i landet de bor
- Forventningen er, at kommuner og nævn følger vores anbefalinger, så retssikkerheden bliver ens overalt
- Undersøgelserne er derved et vigtigt element i Ankestyrelsens praksiskoordinering på velfærdsområdet

Magtanvendelse - Lovgrundlag

Lov om social service (Serviceloven)

- § 123
- § 123 a (undersøgelse af person og opholdsrum)
- § 123 b (Anbringelse på delvis lukkede døgninstitutioner)
- § 123 c (Tilbageholdelse umiddelbart efter anbringelse)

Magtanvendelsesbekendtgørelsen

(Soc.min. bekendtg, nr. 1093 af 21. september 2010)

Magtanvendelse - Hvor

- Opholdssteder
- Døgninstitutioner – ikke sikrede afdelinger
- Delvist lukkede døgninstitutioner
- Sikrede afdelinger

Magtanvendelse - overfor hvem

Omfattet af reglerne om magtanvendelse:

- Børn fra 0-18 år
- Unge fra 18-23 år (ungdomssanktion eller efterværn)

Magtanvendelse – hvad taler vi om?

- Fysisk magtanvendelse i form af fastholdelse
- Tilbageholdelse/Aflåsning
- Tilbageholdelse i forbindelse med anbringelse
- Undersøgelse af person og opholdsrum
- Kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation
- Isolation

Magtanvendelse i opholdssteder og ikke sikrede afdelinger

I opholdssteder og i døgninstitutioner/ ikke sikrede afdelinger

- Fysisk magtanvendelse (§ 3 og § 4, jf. § 2)
- Undersøgelse af person og opholdsrum (§§ 12-17)
- Kontrol med brev og anden kommunikation (§18)
- Tilbageholdelse ved anbringelse (§ 11)

Kun i ikke sikrede afdelinger

- Aflåsning om natten og i kortere perioder om dagen (§ 4, stk. 2)

§'erne er i magtanvendelsesbekendtgørelsen.

Magtanvendelse i delvist lukkede institutioner

- Fysisk magtanvendelse (10, jf. § 2)
- Udvidet adgang til tilbageholdelse (§ 8)
- Udvidet adgang til fastholdelse (§ 9)
- Undersøgelse af person og opholdsrum (§§ 12-17)
- Kontrol med breve mv. (§ 18)
- Tilbageholdelse ved anbringelse (§ 11)

§'erne er i magtanvendelsesbekendtgørelsen

Magtanvendelse i sikrede afdelinger

- Fysisk magtanvendelse (§ 20, stk. 1, jf. § 2)
- Isolation (§ 20, stk. 2)
- Undersøgelse af person og opholdsrum (§ 20, stk. 3, jf. § 23 og § 24)
- Kontrol med breve og anden kommunikation (§20, stk. 4, jf. § 28)

§'erne er i magtanvendelsesbekendtgørelsen

Registrering

Indenfor 24 timer skal der ske registrering af

- Tilladt fysisk magtanvendelse
- Undersøgelse af person og opholdsrum
- Ikke tilladt magtanvendelse
- *Magtanvendelsesbekendtgørelsen §§ 41, 42 og 43*

Indberetning

- Tilladt fysisk magtanvendelse
- Undersøgelse af person og opholdsrum
- Ikke tilladt magtanvendelse

Indberetning skal til

- Opholdskommunen straks
- Tilsynskommune/regionsråd ved månedens udgang

Magtanvendelsesbekendtgørelsen §§ 41, 42, og 43